

DRAGØR KOMMUNES FOLKEOPLYSNINGSPOLITIK

DRAGØR KOMMUNE

Indhold:

1.	Hvorfor en folkeoplysningspolitik	3
2.	Visioner for og formålet med folkeoplysningspolitikken	3
3.	Målsætninger for borgernes deltagelse i folkeoplysningen.....	4
4.	Folkeoplysningspolitikken og kommunens kultur- og fritidspolitik	5
5.	Afgrænsning af folkeoplysningsområdet	5
6.	Det frivillige, folkeoplysende foreningsarbejde	6
7.	Voksenundervisningsområdet.....	7
8.	Lokaleanvisning	7
9.	Tilskud.....	8
10.	Udviklingspuljen.....	9
11.	Organiseringen af brugerinddragelsen af den folkeoplysende virksomhed i kommunen	10

1. Hvorfor en folkeoplysningspolitik

Den nye folkeoplysningslov, der trådte i kraft pr. 1. august 2011, forpligter alle kommuner til at udforme en folkeoplysningspolitik, som skal formuleres ud fra lokale forhold. Politiken skal give foreninger og borgere indflydelse på og indsigt i, hvilke rammer der gælder for den folkeoplysende virksomhed i den pågældende kommune. Samtidig vil politikken kunne bidrage til en ensartet og stringent administration af tilskud m.v. i kommunen, når rammerne for arbejdet er tydeligt beskrevet.

Dragør Kommunes folkeoplysningspolitik udstikker rammerne for kommunens prioriterede indsats i de kommende år og opstiller visioner og pejlemærker for folkeoplysningsområdet. Disse skal efterfølgende omsættes til konkrete handlingsplaner med realistiske og opnåelige mål, i forhold de eksisterende økonomiske vilkår.

Folkeoplysningspolitikken skal indgå som grundlag for de beslutninger, der træffes vedrørende folkeoplysningsområdet og skal afspejle de aktiviteter, der igangsættes på området med udgangspunkt i nuværende indsats.

Folkeoplysningspolitikken er udarbejdet på baggrund af en række workshops i det daværende Folkeoplysningsudvalgs regi, et dialogmøde med kommunens foreninger og borgere i øvrigt den 2. november 2011 og et folkeoplysningspolitikværksted den 16. januar 2012.

Dragør Kommunes folkeoplysningspolitik skal implementeres af kommunen i samarbejde med kommunens foreninger, kulturelle institutioner og hver enkelt Dragør borger.

Folkeoplysningspolitikken træder i kraft den x.x 2012 og gælder frem til 31.12. 2016.

2. Visioner for og formålet med folkeoplysningspolitikken

Formålet med folkeoplysningspolitikken er at sætte og fastholde målet for folkeoplysningen i Dragør Kommune. Derudover skal politikken bidrage til at skabe kontinuitet og sammenhæng i folkeoplysningsarbejdet. Folkeoplysningspolitikken understøtter kommunens kultur- og fritidspolitik og forholder sig til kommunens øvrige politikker som børne- og ungepolitikken, sundhedspolitikken og ældrepolitikken. De folkeoplysende aktiviteter er reguleret ved folkeoplysningsloven. Formålet med folkeoplysningsloven er at sikre offentlige tilskud m.v. til den frie folkeoplysende virksomhed, der bygger på fællesskab og den enkelte initiativtagers idegrundlag. Folkeoplysningspolitikken skal bidrage til at synliggøre visioner og mål samt øge handlekraften og skabe initiativ i foreningerne, ved at foreningerne er klar over visionerne, målene og de konkrete tiltag og dermed kender deres råderum og muligheder.

Visionen for kommunens folkeoplysningspolitik er, at:

- sikre rammer for en fortsat udvikling af et godt og rigt kultur- og fritidsliv til glæde for kommunens borgere
- skabe helhed og sammenhæng i kultur- og fritidstilbud
- skabe rum for mangfoldighed og aktiv deltagelse indenfor kultur- og fritidsområderne
- synliggøre kvaliteterne i Dragør Kommunes kultur- og fritidsliv i og uden for kommunen
- medvirke til at fastholde Dragør som et dejligt sted at bo og som et trygt og berigende sted at lade børn vokse op

For at disse visioner kan realiseres, er det vigtigt at:

- åbne foreningernes folkeoplysende virksomhed for alle med interesse for området, hvis de falder ind under foreningens målgruppe og kan gå ind for foreningens formål
- give støtte til forskellige foreninger med forskellige tilbud og målgrupper, hvis de lever op til kravene i folkeoplysningsloven. Dette sikrer en mangfoldighed i tilbuddene inden for det folkeoplysende område
- fremme et øget samarbejde mellem de professionelle kulturinstitutioner, folkeskoler, ungdomsskoler, ungdomsklubber, det frivillige foreningsarbejde, aftenskolerne og erhvervslivet. Herved kan der opnås større helhed og sammenhæng i fritidstilbuddene og nytænkning på aktivitetsområdet til gavn for kommunens borgere

3. Målsætninger for borgernes deltagelse i folkeoplysningen

Dragør Kommune har en lang tradition for et blomstrende og mangefacetteret idræts- og foreningsliv, som involverer en meget stor del af kommunens befolkning. Dette store engagement indenfor folkeoplysningsområdet ønskes fastholdt og udviklet i de kommende år. Folkeoplysningspolitikken tager i sine prioriteringer for de kommende år udgangspunkt i kommunens kultur- og fritidspolitik.

Målsætninger

- At antallet af borgere i alle aldre, der beskæftiger sig med aktiviteter indenfor folkeoplysningsområdet, skal øges markant over den kommende 4-års periode
- At fritidslivet i samarbejde med Dragør Kommune skal styrke sin inkluderende indsats overfor borgere med psykiske og fysiske udfordringer
- At borgerne får fysisk og psykisk glæde af aktiviteterne

Dragør Kommune prioriterer, at

- aktivitetsniveauet indenfor folkeoplysningsområdet og brugernes tilfredshed med tilbuddene skal måles med jævne mellemrum via kvalitative og kvantitative undersøgelser

4. Folkeoplysningspolitikken og kommunens kultur- og fritidspolitik

Folkeoplysningspolitikken for 2012-2016 skal med udgangspunkt i kommunens kultur- og fritidsliv understøtte det folkeoplysende arbejde. Dragør kommunes Kultur- og Fritidspolitik indeholder fire fokusområder, der samlet og hver for sig understøtter kommunens vision om et godt og rigt fritidsliv. Indsatsområderne danner grundlaget for de kommende års udvikling af kultur- og fritidsområdet, og dermed retningsbestemmende for indsatsen på folkeoplysningsområdet. De fire fokusområder er følgende:

- En sund sjæl og krop
- Børn og unge
- Kultur og fritid på tværs
- Kultur- og naturarv

I de kommende 4 år vil der være fokus på, at de folkeoplysende aktiviteter er med til at understøtte de 4 fokusområder. Kultur- og Fritidspolitikken kan ses på www.dragoer.dk

5. Afgrænsning af folkeoplysningsområdet

I forbindelse med udarbejdelsen af Dragør Kommunes folkeoplysningspolitik er følgende kriterier for afgrænsningen af folkeoplysningsområdet formuleret:

- En forening, aftenskole eller selvorganiserende gruppe hører hjemme under folkeoplysningsloven, hvis dens eventuelle overskud reinvesteres i folkeoplysningen og at der således ikke primært er tale om en kommerciel virksomhed
- Foreningen, aftenskolen eller den selvorganiserende gruppe skal have en lokal forankring
- Institutioner, der finansieres af andre offentlige kasser, kan ikke samtidig modtage midler fra folkeoplysningsområdet
- Aktiviteterne skal leve op til de formål, som er formuleret i folkeoplysningsloven, herunder medvirke til at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab blandt kommunens borgere

6. Det frivillige, folkeoplysende foreningsarbejde

I Danmark har vi en lang tradition for, at det arbejde, der foregår i foreningerne, varetages af engagerede ledere i deres fritid. En fortsættelse af denne tradition forudsætter, at der stilles tilstrækkeligt med ressourcer til rådighed for foreningerne i form af tilskud, offentlige lokaler, uddannelsesmidler mm.

Foreningerne er selvstændige, juridiske enheder, og det betyder, at udbuddet på området tilrettelægges af det frie foreningsliv, og at foreningernes egenart og selvforvaltning respekteres.

Målsætning

- Dragør Kommune understøtter det folkeoplysende foreningsliv som en aktiv del af opdragelsen til ansvarlige samfundsborgere i et forpligtende fællesskab, som samfundet funderes på

Dragør Kommune prioriterer, at

- styrke de folkeoplysende aktiviteter overfor børn og unge
- sikre et mangfoldigt og nyskabende foreningsliv
- alle borgere skal have mulighed for på egne betingelser at deltage i folkeoplysende aktiviteter og undervisning efter egne ønsker og behov
- understøtte den frie etableringsret for nye foreninger
- tilvejebringe de fysiske og økonomiske rammer for borgernes egne valg af folkeoplysende aktiviteter, herunder aktiviteter for selvorganiserende grupper
- tilskynde foreningerne til at tage handicappede medlemmer ind og støtte disses deltagelse i aktiviteterne
- sikre fleksible og rummelige støtteordninger til gavn for nye ideer og initiativer indenfor folkeoplysningen
- sikre fortsat udvikling og fornyelse indenfor det folkeoplysende arbejde
- synliggøre aktivitetstilbuddene for alle
- foreningerne sikres gode muligheder for at rekruttere, uddanne og fastholde frivillige ledere, ligesom de frivillige ledes gode indsats anerkendes

- profilere Dragør Kommune som en attraktiv og aktiv by samtidig med, at den for borgerne opfylder mulighederne for en række folkeoplysende, rekreative, fysiske og kreative behov
- de demokratiske forudsætninger, som er indeholdt i loven, støttes og udvikles
- planlægning og tilrettelæggelse af fritidstilbud sker i samarbejde med andre områder og institutioner som eksempelvis folkeskoler, klubber, ungdomsskole, musikskole, bibliotek, Museum Amager mm.

7. Voksenundervisningsområdet

Voksenundervisningen omfatter undervisning og debatskabende aktiviteter for voksne og for børn og voksne sammen. Voksenundervisningen er en vigtig del af den enkelte borgers mulighed for livslang læring, som er nødvendig for, at man som borger til stadighed udvikler sig til gavn for sig selv og for at imødekomme de til stadighed øgede og skiftende krav til personlige og faglige kompetencer.

Målsætning

- Dragør Kommunes borgere skal have adgang til et alsidigt udbud af voksenundervisning, der understøtter det demokratisk medborgerskab og giver mulighed for at erhverve nyttige realkompetencer

Dragør Kommune prioriterer, at

- fastholde og udvikle det økonomiske fundament for voksenundervisningen i kommunen
- alle kurser uanset indhold skal bidrage positivt til den enkeltes udvikling alment, kulturelt samt fagligt.
- de pædagogiske principper og metoder baseres på de folkeoplysende traditioner: dialog, faglighed, forpligtende samvær og frivillighed.
- der etableres og arrangeres debatskabende aktiviteter

8. Lokaleanvisning

I henhold til folkeoplysningsloven skal ledige offentlige lokaler og udendørsanlæg stilles til rådighed for folkeoplysende aktiviteter i det omfang, de findes egnede til formålet. Der tilstræbes optimal udnyttelse af lokalerne. Der tages så vidt muligt hensyn til medlemmer med særlige behov ved tildeling af lokaler. Dragør Kommune prioriterer børn og unges muligheder for at deltage i fritidsaktiviteter højt.

Målsætning

- Dragør Kommune vil arbejde for, at der er de nødvendige faciliteter til at sikre et alsidigt udbud af muligheder indenfor fritidsområdet

Dragør Kommune prioriterer, at:

- der i videst muligt omfang vil blive stillet gode og tilstrækkelige lokalefaciliteter med fornødent udstyr, tilsyn og rengøring m.v. til rådighed for foreningerne
- der bliver en effektiv udnyttelse af offentlige lokaler og udendørsanlæg, og at aktørerne indenfor fritidsområdet samarbejder herom

Lokaler anvises som hovedregel efter følgende prioritering

- aktiviteter for børn og unge
- folkeoplysende voksenundervisning eller aktiviteter i tilknytning til undervisningen og aktiviteter for voksne, organiserede i foreninger
- aktiviteter for selvorganiserende grupper

Anvendelse af kommunens lokaler til planlagte, kommercielle aktiviteter kan finde sted efter retningslinjer, som kommunalbestyrelsen beslutter. Ved lokalefordelingen prioriteres kommercielle aktiviteter lavere end aktiviteter indenfor folkeoplysningsområdet.

9. Tilskud

I henhold til folkeoplysningsloven ydes der efter nærmere fastsatte regler aktivitetstilskud til aktive medlemmer under 25 år. Derudover ydes der tilskud til driftsudgifter til haller, lokaler og lejrpladser, der ejes eller lejes af foreninger til brug for folkeoplysende aktiviteter.

Der ydes ligeledes tilskud til almindelige lokaler, der ejes eller lejes af foreninger til brug for undervisning m.v. for voksne, for børn og voksne sammen samt aktiviteter i tilknytning til undervisningen. Tilskud til lokaler ydes kun, såfremt der ikke kan anvises et egnet offentligt lokale og der er ledige midler indenfor tilskudsrammen på folkeoplysningsområdet.

Retningslinier for foreningsdannelse, tilskudsregler og lokalefordeling kan findes på www.dragoer.dk

10. Udviklingspuljen

Ifølge folkeoplysningsloven skal kommunerne afsætte midler til en udviklingspulje (§ 6, stk.1, nr. 3). Intentionen med denne udviklingspulje er, at der dermed åbnes for nye målgrupper for den folkeoplysende virksomhed, idet der med oprettelsen af en kommunal pulje skal kunne gives tilskud til udviklingsarbejde i forbindelse med organisationsformer, initiativer, foreninger eller projekter med et folkeoplysende sigte. Altså aktiviteter der ikke nødvendigvis falder inden for den traditionelle opfattelse af folkeoplysende virksomhed og dermed ikke får tilskud efter andre regler i folkeoplysningsloven.

Dragør Kommunes udviklingspulje er etableret med midler fra den hidtidige aktivitetsmiddelpuljen (midler til træner/instruktøruddannelse, tilskud til lejre og ture, tilskud til transport, samt tilskud til særlige formål, herunder materialer (5% af aktivitetsrammen).

Dragør Kommune ønsker indenfor den 4-årige periode, hvor nærværende folkeoplysningslov er gældende, 2012-16, at tilføre yderligere midler til udviklingspuljen, for at sikre, at den kan bidrage til en positiv udvikling af folkeoplysningsområdet.

De begrænsede midler der pt. er til stede i udviklingspuljen gør det nødvendigt at prioritere i de ansøgninger, der kan komme i betragtning til at modtage midler for udviklingspuljen.

I Dragør Kommune vil følgende principper for tildelingen af midler fra udviklingspuljen være gældende:

- Et fast beløb af midlerne afsættes på forhånd til fortsat finansiering af træner/instruktøruddannelse
- Den resterende del af udviklingsmidlerne fordeles efter følgende prioritering:
 1. Udviklingsprojekter rettet mod børn og unge fra etablerede foreninger
 2. Udviklingsprojekter rettet mod børn og unge fra selvorganiserende grupper.
 3. Udviklingsprojekter rettet mod voksne

Udviklingspuljen støtter udviklingsarbejder i forbindelse med organisationsformer, nye initiativer eller projekter, men ikke enkeltstående events.

Henvendelse for yderligere oplysninger kan ske på e-mail: sbk@dragoer.dk

11. Organiseringen af brugerinddragelsen af den folkeoplysende virksomhed i kommunen

§ 35, stk. 1 i folkeoplysningsloven siger, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at inddrage den folkeoplysende virksomhed i kommunen, og at det skal ske gennem det udvalg, som § 35, stk. 2. forpligter kommunen til at nedsætte. Eneste krav til sammensætningen er, at ”udvalget har ”repræsentation for den virksomhed, der kan få tilskud efter kapitel 3” (§ 35, stk. 2). Kommunalbestyrelsen er ifølge loven (§35, stk. 1) forpligtet til at inddrage udvalget i alle sammenhæng af generel betydning for den folkeoplysende virksomhed, herunder 1) folkeoplysningspolitikken, 2) kommunens budget for området og 3) kommunens regler for tilskud til folkeoplysning.

De fleste kommuner har allerede et folkeoplysningsudvalg, der varetager området. Det gælder også for Dragør Kommune, der har et folkeoplysningsudvalg, der består af repræsentanter for foreningslivet og voksenundervisningen, samt politiske repræsentanter – 4 idrætsrepræsentanter, 2 aftenskolerepræsentanter, en tilforordnet (aftenskole), en tilforordnet (idræt), en tilforordnet (ungdomsskolen), samt 3 medlemmer udpeget af kommunalbestyrelsen.

Fremadrettet ønsker Dragør Kommunalbestyrelse at organisere brugerinddragelsen af den folkeoplysende virksomhed ud fra de samme principper. Folkeoplysningsudvalget skal have den fulde kompetence på folkeoplysningsområdet. Folkeoplysningsudvalget sammensættes på følgende vis:

- 4 frivillige foreningsrepræsentanter
- 2 repræsentanter fra aftenskolerne
- 1 repræsentant fra de uorganiserede
- 1 repræsentant fra handicaporganisationer/spejdere
- 3 repræsentanter fra Kommunalbestyrelsen

Udvalget kan herudover suppleres med ad-hoc grupper eller enkeltpersoner efter behov. Foreningslivet, aftenskolerne og kommunens kulturelle institutioner opfordres til at etablere et fælles kulturelt samråd, der kan fungere som referenceforum for folkeoplysningsudvalget og som kan medvirke til at styrke den koordinerede indsats indenfor det samlede folkeoplysningsområde.